

opusdei.org

Sviatok Povýšenia svätého Kríža (14. septembra)

Rozjímanie na sviatok
Povýšenia svätého Kríža.
Navrhované témy sú: Kríž,
pripomienka Kristovej lásky;
pochopenie významu Kríža;
symbol víťazstva.

14.09.2024

„MY SA MÁME chváliť krížom nášho
Pána Ježiša Krista, v ktorom je spása,
život a naše vzkriesenie; on nás
oslobodil a spasil“^[1]. Cirkev si tieto

slová svätého Pavla osvovuje na sviatok Povýšenia svätého Kríža. Dnes môžeme s osobitnou zbožnosťou hľadiť na to drevo, ktoré, hoci pred stáročiami hovorilo o smrti, dnes nám hovorí o živote a slobode. Pre kresťanov nie je Pánov Kríž tragédiou, ale prameňom spásy.

Zamilovaní sa s osobitnou náklonnosťou pozerajú na miesta alebo predmety spojené s milovanou osobou: na miesto, kde sa stretli, na fotografiu z výnimočného okamihu, na darček, ktorý sprevádzal vyznanie lásky... Všetky majú osobitnú hodnotu. Kríž je miesto, kam Ježiš prišiel hľadať stratené ľudstvo s veľkým milosrdenstvom. Tam sa Boží Syn solidárne postavil ku všetkým ľuďom, najmä k tým, ktorí trpia, a k tým, ktorí zdanlivo stratili všetku nádej. Kríž nám hovorí o tom osobitnom vzťahu, ktorý má Kristus s každým človekom, ktorý sa otvára jeho úteche a odpusteniu.

Počas putovania púšťou izraelský ľud hľadal uzdravenie u bronzového hada zaveseného na prápore (porov. Num 21, 4-9). Ježiš oznamuje Nikodémovi, že v mesiášskych časoch „ako Mojžiš vyzdvihol na púšti hada, tak musí byť vyzdvihnutý aj Syn človeka, aby každý, kto verí, mal v ňom večný život“ (Jn 3, 14-15). Keď sa pozeráme na Kríž, môžeme si pripomenúť všetko, čo pre nás Kristus urobil, počnúc obetou, ktorá nám umožnila získať späť život.

POCHOPIŤ pravý význam Kríža nie je ľahké. Svätý Peter úprimne miloval Pána, ale spočiatku nechápal, čo znamená ohlásenie jeho umučenia, a Ježiš ho musel pokarhať, keď sa ho pokúšal odradiť od toho, aby dal svoj život (porov. Mt 16, 21-23). O niekoľko rokov neskôr však apoštol pochopí jeho význam plnšie, a to až

do tej miery, že bude ochotný aj zomrieť na dreve.

Svätý Josemaría nás povzbudzoval, aby sme v kríži objavili výzvu stotožniť sa s Kristom, teda nevidieť v dreve len spomienku na minulú udalosť, ale pozvanie objaviť, že je to prítomná udalosť, prítomná v našom vlastnom živote. „Pýtaš sa ma: *Prečo ten drevený kríž? A citujem z jedného listu: Keď zdvihnem zrak od mikroskopu, oči mi padnú na čierny a prázdny kríž. Tento kríž bez Ukrižovaného je symbolom. Má význam, ktorý iní nevidia. A ten, čo je unavený a práve chcel odložiť svoju prácu, znova upriami zrak do mikroskopu a pokračuje, pretože ten osamelý kríž volá po ramenách, čo by ho niesli*“^[2].

Pre niektorých je Kríž akoby nemý, zdá sa, že ohlasuje iba bolesť. Pre kresťanov je však pozvaním k veľkorysosti, k zjednoteniu sa s

Ježišom, ktorý čaká, aby nám daroval rovnakú schopnosť žiť vždy s láskou a nedať priestor dôsledkom hriechu. Na Kríži Pán obnovuje zranenú prirodzenosť človeka: tvárou v tvár najväčšej nespravodlivosti Ježiš nedovolí, aby sa v jeho ľudskom srdci zrodila nevraživosť, neposlušnosť, nenávisť, atď. To môže urobiť len niekto, kto má Božiu silu. Ukrižovaný Kristus obnovuje človeka a tento nový život sa nám dáva vo sviatostiach. Preto nesenie Kríža nespočíva len v „trpezlivom znášaní každodenných útrap, ale vo viere a zodpovednosti znášať túto časť únavy a utrpenia, ktoré so sebou prináša boj proti zlu (...) Tak sa záväzok *vziať kríž* stáva účasťou s Kristom na spáse sveta“^[3].

„PRE KREŠŤANA povýšiť Kríž znamená vstúpiť do spoločenstva s

celým rozsahom Božej
bezpodmienečnej lásky k človeku^{„[4]“}.
Priятие kríža je aktom viery, ktorým
chceme žiť len z lásky, ktorú nám
ponúka Kristus. Preto nám svätý Ján
Zlatoústý pripomína, že Kríž
sprevádza kresťanský život, a to je
zdrojom radosti: „Nech sa teda nikto
nehanbí za posvätné symboly našej
spásy, za súhrn všetkých dobrých
vecí, za to, čomu vďačíme za svoj
život a bytie“^{„[5]“}.

Pán naďalej priťahuje množstvo
mužov a žien prostredníctvom Kríža:
„A ja, až budem vyzdvihnutý od
zeme, všetkých pritiahnem k
sebe“ (Jn 12, 32). Je ľahké predstaviť
si vášeň a presvedčenie, s akým Ježiš
vyslovil tieto slová, keď sa blížil
okamih, keď mal položiť svoj život.
Kríž je pre neho momentom
konečného triumfu, cestou, ktorou si
získa srdcia, ktoré tak veľmi miluje.
Je to trón, z ktorého vládne a ktorý
symbolizuje „vítazstvo lásky nad

nenávisťou, odpustenia nad pomstou, služby nad nadvládou, pokory nad pýchou, jednoty nad rozdelením“^[6].

Môžeme sa obrátiť na Pannu Máriu, ktorá vedela stáť pod Krížom a sprevádzať svojho Syna. „Vzývaj srdce Svätej Márie s odvahou a rozhodnutím pripojiť sa k jej bolesti, ako zadostučinenie za tvoje hriechy a hriechy všetkých ľudí všetkých čias,“ radil svätý Josemaría, „a vyprosuj u nej — pre každú dušu — aby táto jej bolesť v nás zväčšovala odpor voči hriechu a aby sme ako odčinenie viny vedeli milovať fyzické alebo morálne protivenstvá každého dňa“^[7].

---

[1] *Rímsky Misál*, sviatok Povýšenia svätého Kríža, úvodný spev.

[2] Svätý Josemaría, *Cesta*, bod 277.

[3] František, *Anjel Pána*, 30-VIII-2020.

[4] Benedikt XVI, *Príhovor*, 14-IX-2012.

[5] Svätý Ján Zlatoústý, *Komentár k Matúšovmu evanjeliu*, hom. 54, 4-5.

[6] Benedikt XVI, *Príhovor*, 14-IX-2012.

[7] Svätý Josemaría, *Brázda*, bod 258.

.....

pdf | document generated
automatically from <https://opusdei.org/sk-sk/article/sviatok-povysenia-svateho-kriza-14-septembra/> (04.04.2026)